Nr. 10 Mielec, w styczniu 1934 r. Rok XIV.

Orędownik

Starostwa i Wydziału Rady powiatowej w Mielcu.

Wychodzi raz w miesiącu.
Prenumerata roczna urzędowa 3 Zł.
„ „ prywatna 4 Zł.

L: A/I-5-73-1933. Mielec, dnia 2 stycznia 1934.

Do wszystkich Wlb. Urzędów parafjalnych, P. prowadzących metryki izraelickie oraz Zarządów gmin w powiecie.

Poniżej podaję zarządzenie Minist. Spr. Wewn z 16/XI 1933 Nr. GB. 21/1/8 do wiadomości i zastosowania się.

Minist. Spraw Wewn. Warszawa, dnia 16/XI 1933 r. Nr. GB. 21/1/8.

Opłata stemplowa od odpisów wyciągów i innych świadectw z akt stanu cywilnego.

OKÓLNIK Nr. 114.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich) oraz P. Komisrza Rządu m. st. Warszawy.

Uchylając okólnik swój z dnia 3 stycznia 1929 r. Nr. 1 (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1468), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu oznajmia, że w zakresie opłat stemplowych od odpisów, wyciągów i innych świadectw z akt stanu cywilnego obowiązują obecnie na mocy art. 155 i 160 ustawy o opłatach stemplowych (Dz U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413) oraz § 183 r. w. s. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 99, poz. 842) niżej wymienione zasady:

I. Na obszarze Państwa wysokość opłaty stemplowej zależy od odpowiedzi na pytanie, kto ponosi koszty utrzymania tego urzędu stanu cywilnego, który w konkretnym przypadku wydaje odpis, wyciąg lub świadectwo z ksiąg metrykalnych:

a) jeżeli świadectwo (odpis, wyciąg lub inne) z ksiąg metrykalnych wydaje urząd, którego kosztów utrzymania nie ponosi Skarb Państwa, to opłata stemplowa wynosi 1 zł. od każdego zaświadczonego faktu urodzin, zaślubin lub śmierci;

b) jeżeli zaś Skarb Państwa ponosi koszty utrzymania danego urzędu stanu cywilnego, to opłata stemplowa wynosi 3 zł. od każdego zaświadczonego faktu urodzin, zaślubin lub śmierci, oprócz tej opłaty stemplowej—żadna inna opłata nie ma być pobierana (art. 154 ustęp przedostatni u. o. s.).

Według obecnego stanu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej i b. dzielnicy austjackiej urzędami stanu cywilnego których koszty utrzymania ponosi Skarb Państwa, są jedynie:

a) duszpasterze wojskowi,

b) komiserjaty policji państwowej na obszarze m. st. Warszawy, prowadzące akta stanu cywilnego dla wyznań niechrześcijańskich niektórych sekt tolerowanych oraz

c) starostwa na obszarze b. dzielnicy austrjackiej, prowadzące akta stanu cywilnego osób, nie należących do żadnego wyznania prawnie uznanego (wyznawców różnych sekt oraz osób bezwyznaniowych).

A zatem na obszarze, wymienionym w ustępie poprzednim, odpisy, wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, wydawane jedynie przez urzędy, wskazane pod literami a, b, c, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 3 zł.—wydawane zaś przez urzędy innego rodzaju—w szczególności przez duchownych, prowadzących akta stanu cywilnego dla swojej społeczności wyznaniowej oraz przez organa komunalne, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 1 zł.

II. Na całym obszarze Państwa obowiązują nadto zasady następujące:

1. Wolne są od opłaty stemplowej—pod warunkiem wzajemności—na mocy art. 155 ustęp ostatni u. o. s. odpisy, wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, tyczące się:

a) szefów i funkcjonarjuszów przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, jeżeli te osoby są obywatelami państwa wysyłającego i należą do uznanego personelu eksterytorjalnego,

b) szefów (nie funkcjonarjuszów) zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych, jeżeli są obywatelami państwa wysyłającego,

c) członków rodzin osób urzędowych, wymienionych pod a) i b).

Urząd stanu cywilnego nie ma wdawać się w dochodzenia, czy dane państwo obce stosuje wzajemność wobec Polski, lecz ma oprzeć się na założeniu, że taka wzajemność istnieje.

O ileby okazało się, że w poszczególnych państwach obcych stosowane są zasady odmienne, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po porozumieniu się z Ministerstwami Skarbu i Spraw Zagranicznych powiadomi o tem Panów osobnem pismem.

2. Wolne są od opłaty stemplowej odpisy, wyciągi i inna świadectwa z akt stanu cywilnego, wydawane na wniosek zagranicznych przedstawicielstw dyplomatycznych lub konsularnych:

a) na mocy art. 160 p. 3 w związku z art. 144

p. 6 e. o. s, jeżeli przedstawicielstwo państwa obcego w piśmie, którem żąda wydania dokumentu metrykalnego, zaznaczyło wyraźnie, że dokument jest potrzebny dla celów urzędowych;

b) na mocy art. 160 p. 1 w związku z art. 142 p. 17 u. o. s., jeżeli przedstawicielstwo państwa obcego w piśmie, którem żąda wydania dokumentu metrykalnego, zaznaczyło, że osoba, której dokument jest potrzebny, nie może uiścić opłaty stemplowej z powodu ubóstwa.

Zasady powyższe są wypowiedziane nadto w konwencjach konsularnych: z Łotwą (Dz. U R. P. z z 1926 r. Nr. 5, p. 26; art. XII), z Estonją (Dz. U. R P. z 1926 r. Nr. 26, poz. 155, art. XIV), z Francją (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 56, poz 528, art. 21), z Rumunją (Dz. U R. P. z 1931 r Nr. 60, poz. 482, art. 12), z Belgją (Dz. U R. P. z 1931 r. Nr. 81, poz 637), z Królestwem Serbów, Chorwatów i Słowenców (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 109, poz 845, art. XIII) oraz w art. 19 układu polsko—niemieckiego o obrocie prawnym (Dz. U. R. P. z 1926 r Nr. 36, poz. 217).

3 Wolne są od opłaty stemplowej na mocy art. 160. p. 4. u. o. s. odpisy, wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, wydawane celem przedstawienia ich kasom chorych, związkom ubezpieczeń pracowników umysłowych i innym instytucjom ubezpieczenia przymusowego niemajątkowego dla stwierdzenia uprawnień ubezpieczeniowych.

4. Wolne są również od opłaty stemplowej na zasadzie art 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz U. R P. Nr 32, poz 309) w brzmieniu, ustalonem ustawą z dn. 15 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 390)—odpisy, wyciągi lub inne świadectwa z akt stanu cywilnego, wydawane celem dołączenia do akt urzędu prowadzącego ewidencję i kontrolę ruchu ludności.

5. Wolne są wreszcie od opłaty stemplowej na mocy punktu 3 art. 160 u. o. s odpisy, wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, wydawane innym osobom, wymienionym w art. 144 u o. s, a w szczególności urzędom państwowym i samorządowym (np. sądom karnym, żądającym tych wyciągów celem ustalenia wieku młodocianych przestępców).

III Jeżeli na dokumencie metrykalnym umieszczono kilka uwierzytelnień podpisów osób urzędowych, to każde uwierzytelnienie podlega osobnej opłacie wysokości 1 zł. 50 gr., przewidzianej w art 158 u. o s; w tym przypadku niema zastosowania zawarty w tymże artykule przepis, ograniczający do 5 zł. sumę opłat za poświadczenie kilku podpisów.

Klauzule legalizacyjne, umieszczone na odpisach, wyciągach i innych świadectwach z akt stanu cywilnego, zwolnionych od opłaty stemplowej w myśl zasad, podanych wyżej w dziale II, są również wolne od opłaty stemplowej, przewidzianej w art. 158 u. o. s jako ściśle związane z dokumentem metrykalnym.

Klauzule legalizacyjne, umieszczone przez polskie urzędy państwowe na żądanie przedstawicielstw konsularnych Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, są wolne od opłaty stemplowej na mocy art 170 (pkt 1) u o s. w związku z pkt. 17 art. 142 tejże ustawy, o ile przedstawicielstwo konsularne w piśmie, w którem zwraca się o uwierzytelnienie podpisu, zaznaczyło, że dokument, na którem ma nastąpić uwierzytelnienie, potrzebny jest Biuru Weteranów w Waszyngtonie.

IV. Poza przypadkami wymienionymi w dziale II. odpisy, wyciągi lub inne świadectwa z akt stanu cywilnego mogą być wydawane zasadniczo tylko po uprzednim złożeniu opłaty stemplowej.

Ani cel, do którego dokumenty mają służyć (poza przypadkami wymienionemi w dziale III p. 3, 4, 5), ani ich forma nie uzasadniają uwolnienia od opłaty stemplowej. Wyciągi (t. zw. druczki) oraz świadectwa z akt stanu cywilnego podlegają opłacie stemplowej w wysokości 1 zł. od każdego zaświadczonego faktu narówni z odpisami pełnemi.

Jedynie wówczas, gdy osoba, która żąda wydania dokumentu metrykalnego, jest tak dalece niezamożna, że uiszczenie opłaty stemplowej nie jest możliwe bez dotkliwego uszczerbku majątkowego i ten stan rzeczy jest urzędnikowi stanu cywilnego niewątpliwie znany, ma być dokument metrykalny wydany mimo nieuiszczenia opłaty stemplowej (art. 160 p. 1 w związku z art. 142 p. 17 u. o. s.). Urzędnik stanu cywilnego ma jednak w takim razie pozostawić w swych aktach notatkę, stwierdzającą, komu i kiedy dokument został wydany oraz z jakich powodów urzędnik uznał petenta za ubogiego (§ 187 r. w. s.).

V. Wydanie dokumentu metrykalnego, podlegającego opłacie stemplowej, mimo nieuiszczenia tej opłaty, może mieć miejsce wtedy tylko, gdy za wydaniem niezwłocznem przemawiają względy publiczne lub wzgląd na poważny interes petenta (art. 171 ust. 2 u. o. s).

W takich wypadkach należy stosować ustęp 3. art 152 u. o. s. oraz § 180 r. w. s. mianowicie, urząd, wydający dokument metrykalny, sporządza w dwóch egzemplarzach na druku w formie kartki pocztowej (wzór 12 do r. w. s.) wezwanie do uiszczenia opłaty stemplowej i jeden z tych egzemplarzy doręcza petentowi za dowodem doręczenia. (W przypadku doręczenia za pośrednictwem poczty należy wezwanie wysłać jako przesyłkę poleconą za zwrotnem poświadczeniem odbioru). Jeżeli petent, mimo upływu dwóch tygodni od doręczenia mu wezwania, nie dostarczył znaczków stemplowych, (lub kwitu urzędu skarbowego z uiszczenia opłaty stemplowej gotówką) urząd, który wydał dokument metrykalny, umieszcza na egzemplarzu wezwania, jaki pozostał w urzędzie uwagę: „Opłaty do dnia . . . nie uiszczono“, zaopatruje tę uwagę w podpis i pieczęć urzędową, poczem ów egzemplarz wraz z dowodem doręczenia przesyła temu urzędowi skarbowemu, w którego okręgu petent ma mieszkanie lub siedzibę.

O ile chodzi o osoby, zamieszkałe zagranicą, dokument metrykalny może być im również wydany mimo nieuiszczenia opłaty stemplowej—za pośrednictwem właściwego konsulatu polskiego, które doręcza dokument po uprzedniem pobraniu opłaty stemplowej już jako opłaty konsularnej (art. 161 ustęp 3 u. o. s. oraz § 189 r. w. s)

VI. Opłatę stemplową uiszcza się znaczkami stemplowemi które nakleja się na wydawanym dokumencie i kasuje się pieczęcią urzędu stanu cywilnego (§ 188 r. w. s).

Na dokumentach metrykalnych, wydawanych celem przedstawienia instytucjom ubezpieczeń przymusowych niemajątkowych, albo celem dołączenia do akt urzędu, prowadzącego ewidencję i kontrolę ruchu ludności (art. 2 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej o ewidencji i kontroli ruchu ludności w brzmieniu ustalonem ustawą z dn. 15 marca 1932 r. Dz. U R. P. Nr. 38, poz. 390) należy umieszczać (§ 187 r.w.s) adnotację, wymieniającą instytucję, której dokument ma być złożony, a ułożoną według schematu:

„Wydano celem przedstawienia . . . . dla stwierdzenia uprawnień ubezpieczeniowych (celem dołączenia do akt urzędu . . . jako prowadzącego ewidencję ruchu ludności)“.

Do wszystkich Zarządów gminnych w powiecie.

L.B. II-14/33. Mielec, dnia 8/I 1934.

Gawlas Jan—poszukiwanie.

W ślad za tut. pismem z dnia 23.X 1933 i 6 XII 1933 L.B. II-14/33 w sprawie poszukiwania Jana Gawlasa, umysłowo chorego zawiadamiam, że tenże został odszukany, wobec czego poszukiwania za nim odwołuje się.

Nr. I. Gm. instr. 1/1-33. Mielec, dnia 14 XII 33.

Podwody dla nauczycieli religji.

Zdarzają się wypadki, że Zwierzchności poszczególnych gmin odmawiają dostarczania bezpłatnych podwód dla księży, udzielających nauki religji.—

Dla uniknięcia nieporozumień i ewent. niejasności, przypominam poniżej obowiązujące w tej mierze przepisy:

Ustawa z dnia 20 czerwca 1872 r (Dz. u p. Nr. 86 Dz. rozp. Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. Nr. 45 częściowo zmieniona ustawa z dn. 17 czerwca 1888 Dz. U. R. P. Nr. 99) „o udzielaniu nauki religji w publicznych szkołach ludowych i średnich, jakoteż w seminarjach nauczycielskich i o pokrywaniu kosztów tej nauki“, postanawia w ustępie 3-cim § 3 „Jeżeli nauka religji udzielaną jest poza obrębem miejsca zamieszkania nauczyciela religji, natenczas należy w tym celu w miarę potrzeby stosownie do odległości i innych lokalnych stosunków, dostarczać odpowiednich środków przewozowych lub wyznaczyć słuszne wynagrodzenie kosztów podróży“.—

Pozatem ustawa z dnia 1 grudnia 1889 (Dz. U. kr. Nr. 71) w art. 8 postanawia. Wynagrodzenie kosztów podróży, które ma być przyznane z powodu udzielania nauki religji poza miejsce zamieszkania nauczyciela religji, ma być pokrywane przez strony, wymienione w art. 24 ustawy z dnia 2 lutego 1885, (Dz. u. kr. Nr. 29) w stosunku tamże wskazanym, jeżeli strony te niedostarczają stosownych podwód.

O potrzebie tych świadczeń i o wysokości tych wynagrodzeń orzeka Rada Szkolna Okręgowa.

Kto jest „stroną“ w znaczeniu w/w. ustawy wyjaśnia art. 24 ustawy z dnia 2 lutego 1885 opiewający, że stroną tą jest „gmina“ i że ona ponosi te i inne wydatki, o ile nie są one pokrywane na podstawie prawomocnych zobowiązań trzecich osób. korporacji lub funduszów, albo zapisów.

W świetle powyższych przepisów wzbranianie się Zarządów gminnych dostarczania podwód nauczycielom religji, udzielającym nauki poza miejscem swego zamieszkania jest niedopuszczalne.

Powyższe wyjaśnienia podaję do wiadomości i ścisłego przestrzegania. Tam gdzie księdza nie przywozi się do szkoły za koleją (szarwarkiem) lecz wynajmuje się podwody, należy na ten cel przewidzieć w budżecie odpowiednią kwotę.

Nr. K-II 3/19/33. Mielec, dn. 17 stycznia 1934.

Egzekucja grzywien, wykonywanie kar aresztu i załatwianie spraw karnych.

Po dłuższej obserwacji przekonałem się, że wielu P.P. Wójtów nie załatwia w sposób należyty spraw karnych lub dopuszcza lekkomyślnie do przekraczania zakreślonych terminów, przetrzymuje ściągnięte grzywny i tp.

Podobnego stanu rzeczy nie będę dłużej tolerował i w razie zaniedbań i przekroczeń w urzędowaniu pociągnę odnośnych PP. Wójtów do odpowiedzialności po myśli art. 68 ust. z dn. 23/III. 1933, (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) niezależnie od wysyłania posłańców karnych na ich koszt—

Przypominam więc, że:

1). Egzekucja grzywien administracyjnych i kosztów postępowania administracyjnego winna być przeprowadzana szybko, w każdym razie w terminie zakreślonym przez Starostwo W razie niemożności dotrzymania terminu, należy donieść o tem Starostwu podając przyczynę niewykonania polecenia i przypuszczalny termin załatwienia Ściągniętych grzywien nie wolno przetrzymywać, lecz należy je natychmiast przekazywać czekami, a odcinki czekowe przedkładać bezzwłocznie Starostwu.

2) W razie niemożności ściągnięcia grzywny z powodu ubóstwa ukaranego, należy o tem natychmiast donieść Starostwu, przyczem za prawdziwość tej okoliczności jest P. Wójt osobiście odpowiedzialny, przedtem jednak należy uprzedzić ukaranego, że w razie zamiany grzywny na areszt będzie musiał bezwzględnie karę aresztu odcierpieć.—

3) Po otrzymaniu ze Starostwa zarządzenia zamieniającego grzywnę na karę aresztu, należy odnośne pismo natychmiast doręczyć ukaranemu i wezwać go, by dobrowolnie w ciągu dni 5-ciu zgłosił się do odbycia kary. Po upływie tego terminu należy go bezzwłocznie doprowadzić do aresztów sądowych. W wyjątkowych tylko wypadkach n.p. w razie zdecydowanego oporu ukaranego należy się zwrócić bezpośrednio do Posterunku Pol P. (a nie do Starostwa) z prośbą o interwencję. Doprowadzenie do aresztu musi być dokonane najpóźniej w ciągu 14-tu dni od otrzymania polecenia.—

4). Wszelkie sprawy przydzielone P. Wójtowi do wykonania, jak przesłuchanie obwinionych i świadków i tp. muszą być załatwiane z całym pośpiechem. Protokoły karne winny być wypełniane bardzo starannie i czytelnie. Pism skierowanych do P. P. Wójtów nie wolno w żadnym wypadku oddawać stronom, na co zwracam P.P. Wójtom szczególną uwagę.—

Dowody doręczenia i zwrotne potwierdzenia odbioru wezwań na rozprawy karne, muszą być natychmiast odsyłane do Starostwa.

Wszystkie zalegające w gminie sprawy karne muszą być załatwiane najpóźniej do 15 lutego 1934 r. z tem, że po upływie tego terminu będę wysyłał posłańca karnego na koszt P. P. Wójtów.

Z niniejszem okólnikiem winien się dokładnie zaznajomić P. Wójt i sekretarz gminy i donieść mi o tem do dnia 1 lutego 1934.

Starosta powiatowy i Przewodniczący T. Wydz. Pow.
(-) Mgr. Z. Schlichting.

Nakładem Starostwa i T. Wydziału pow. w Mielcu. Odpowiedzialny redaktor: **Piotr Ciechanowski** sekr. Rady pow.
Z drukarni M. Fiałkowskiego w Mielcu.